C/2024/4775

29.7.2024.

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS IETEIKUMS

(2024. gada 11. jūnijs),

ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu

(ESRK/2024/2)

(C/2024/4775)

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS VALDE,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ([1]) un jo īpaši tā IX pielikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu ([2]) un jo īpaši tās 3. pantu un 16.–18. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK ([3]), un jo īpaši tās VII sadaļas 4. nodaļas I iedaļu,

ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Lēmumu ESRK/2011/1 (2011. gada 20. janvāris), ar ko pieņem Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Reglamentu ([4]), un jo īpaši tā 18.–20. pantu,

tā kā:

(1) Lai nodrošinātu nacionālo makrouzraudzības politikas pasākumu efektivitāti un konsekventu piemērošanu, ir svarīgi paļauties uz brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu attiecībā uz pasākumiem, uz kuriem neattiecas obligāta atzīšana saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Neveicot atzīšanu, vienā dalībvalstī īstenots makroprudenciāls pasākums attiecas tikai uz kredītiestādēm, kuru atļauja izsniegta attiecīgajā dalībvalstī. Tas kredītiestādēm var sniegt iespēju apiet pasākumu, izmantojot tiešu pārrobežu kreditēšanu vai kreditēšanu ar filiāļu palīdzību. Nacionālo makrouzraudzības politikas pasākumu atzīšana var novērst kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, kā arī kropļojošu ietekmi uz konkurenci, ko radītu dažādu makroprudenciālo prasību piemērošana attiecībā uz vieniem un tiem pašiem riska darījumiem atkarībā no tā, kur kredītiestāde iedibināta.

(2) Regulējuma brīvprātīgai makrouzraudzības politikas pasākumu savstarpējai atzīšanai, kurš noteikts Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumā ESRK/2015/2 ([5]), mērķis ir nodrošināt, ka visi uz riska darījumu pamata noteiktie makrouzraudzības politikas pasākumi, kas aktivizēti vienā dalībvalstī, tiek savstarpēji atzīti citās dalībvalstīs.

([1]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.
([2]) OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp.
([3]) OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.
([4]) OV C 58, 24.2.2011., 4. lpp.
([5]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2015/2 (2015. gada 15. decembris) par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 97, 12.3.2016., 9. lpp).

(3) Banca d'Italia, rīkojoties kā norīkotā iestāde Direktīvas 2013/36/ES 133. panta nolūkā, 2024. gada 12. martā paziņoja Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai (ESRK) par savu nodomu noteikt sektora sistēmiskā riska rezerves normu saskaņā ar minētās direktīvas 133. panta 9. punktu, lai stiprinātu Itālijas banku sektora noturību pret satricinājumiem, kas nav saistīti ar kredītciklu, un līdz ar to tā spēju absorbēt zaudējumus un atbalstīt tautsaimniecības kreditēšanu. Sistēmiskā riska rezerves (SRR) normu piemēros kredītiestādēm, kuru atļauja izsniegta Itālijā. Ar 2024. gada 31. decembri visiem kredītriska un darījuma partnera kredītriska darījumiem Itālijā piemēros 0,5 % SRR normu. Ar 2025. gada 30. jūniju norma tiks paaugstināta līdz 1 %. SRR norma tiks pārskatīta vismaz reizi divos gados.

(4) Banca d'Italia, rīkojoties kā norīkotā iestāde Direktīvas 2013/36/ES 133. panta nolūkā, 2024. gada 12. martā iesniedza ESRK lūgumu ieteikt iepriekšminētā makrouzraudzības politikas pasākuma savstarpēju atzīšanu individuāli un konsolidēti saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 134. panta 5. punktu.

(5) Makroprudenciālo kapitāla prasību savstarpēja atzīšana, ko aktivizē citu dalībvalstu iestādes individuāli un konsolidēti, neatkarīgi no tā, vai attiecīgie riska darījumi tiek turēti ar meitasuzņēmumu vai filiāļu palīdzību vai izriet no tiešas pārrobežu kreditēšanas, ierobežo kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, novērš sistēmiskos riskus un tādējādi veicina makrouzraudzības politikas vispārējo efektivitāti, nodrošinot, ka paaugstinātie riski tiek novērsti ne tikai dalībvalstī, kas ieviesusi SRR, bet arī citās dalībvalstīs, kurās banku grupas pakļautas šādiem paaugstinātiem riskiem. Tāpēc atzīšanai vajadzētu būt vērstai arī uz to, lai nodrošinātu, ka banku grupas, kas pakļautas šiem sistēmiskajiem riskiem, ir pietiekami noturīgas. Tāpēc makroprudenciālās kapitāla prasības, kas izriet no lēmuma atzīt citu dalībvalstu makroprudenciālos pasākumus, parasti būtu jāpiemēro gan individuāli, gan konsolidēti.

(6) Lai atzītu Itālijas SRR normu, kā to lūgusi Banca d'Italia, attiecīgās citu dalībvalstu kompetentās un/vai norīkotās iestādes var noteikt SRR likmi saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 134. un 133. pantu.

(7) Saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 134. panta 1. punktu paziņotās Itālijas SRR normas atzīšana, ko veic citas dalībvalstis, attiektos uz iestāžu, kuru atļauja izsniegta savstarpējās atzīšanas dalībvalstīs, riska darījumiem Itālijā.

(8) Saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 133. panta 4. punktu SRR norma var tikt piemērota individuāli, subkonsolidēti vai konsolidēti. Tāpēc citas dalībvalsts noteiktas SRR normas atzīšana ietver iespēju piemērot SRR normu visiem riska darījumiem konsolidēti (tostarp riska darījumiem, kas tiek turēti ar tādu meitasuzņēmumu starpniecību, kuri atrodas citā dalībvalstī).

(9) Dažos gadījumos var būt pamatota atkāpe no vispārējās pieejas, kas paredz atzītā Itālijas makrouzraudzības politikas pasākuma piemērošanu gan individuāli, gan konsolidēti, piemēram, ja savstarpējās atzīšanas iestādes uzskata, ka minētos sistēmiskos riskus jau pienācīgi un pienācīgi mazina esošās makroprudenciālās vai mikroprudenciālās prasības, ko piemēro dalībvalstī, kurā konsolidēta banku grupa.

(10) ESRK Ieteikumā ESRK/2015/2, kas grozīts ar Ieteikumu ESRK/2017/4 ([6]), ieteikts, ka attiecīgajai iestādei, kas aktivizē makrouzraudzības politikas pasākumu, iesniedzot ESRK savstarpējas atzīšanas lūgumu, būtu jāierosina būtiskuma robežvērtību, zem kuras atsevišķa finanšu pakalpojumu sniedzēja pakļautību identificētajam makroprudenciālajam riskam jurisdikcijā, kurā aktivizējošā iestāde piemēro makrouzraudzības politikas pasākumu, var uzskatīt par nebūtisku. ESRK vajadzības gadījumā var ierosināt noteikt atšķirīgu robežvērtību.

([6]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2017/4 (2017. gada 20. oktobris), ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 431, 15.12.2017., 1. lpp).

(11) Pēc Itālijas lūguma par pasākuma savstarpēju atzīšanu citās dalībvalstīs un nolūkā novērst to, ka īstenojas negatīva pārrobežu ietekme, Itālijā turpmāk piemērotā makrouzraudzības politikas pasākuma īstenošanai izraisot kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, ESRK Valde nolēmusi šo pasākumu iekļaut to makrouzraudzības politikas pasākumu sarakstā, kurus ieteikts savstarpēji atzīt saskaņā ar Ieteikumu ESRK/2015/2. ESRK Valde arī nolēmusi ieteikt kredītiestādei specifisku būtiskuma robežvērtību 25 mljrd. EUR apmērā. Attiecīgās iestādes, kas savstarpēji atzīst pasākumu, var atbrīvot kredītiestādes no sistēmiskā riska rezerves prasības, ja to attiecīgie riska darījumi nepārsniedz 25 mljrd. EUR. Tā kā pasākumi, kas jāveic, atzīstot paziņoto Itālijas SRR normu, būtu jāpiemēro arī konsolidēti, būtiskuma robežvērtības aprēķinā būtu jāiekļauj arī tādu riska darījumu summa, kas tiek turēti, izmantojot filiāles, tiešo pārrobežu kreditēšanu, kā arī ar meitasuzņēmumu palīdzību.

(12) Tāpēc attiecīgi jāgroza Ieteikums ESRK/2015/2,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Grozījumi

Ieteikumu ESRK/2015/2 groza šādi:

1. ar šādu pasākumu papildina 1. iedaļas C ieteikuma 1. punktu:

   "Itālija:

   — sistēmiskā riska rezerves norma 0,5 % apjomā visiem kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem, kas atrodas Itālijā, to piemērojot no 2024. gada 31. decembra līdz 2025. gada 29. jūnijam; sistēmiskā riska rezerves normu palielina līdz 1 % visiem kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem, kas atrodas Itālijā, to piemērojot ar 2025. gada 30. jūniju."

2. pielikumu groza saskaņā ar šī ieteikuma pielikumu.

Frankfurtē pie Mainas, 2024. gada 11. jūnijā

ESRK Valdes vārdā –
ESRK sekretariāta vadītājs
Francesco MAZZAFERRO

PIELIKUMS

Ieteikuma ESRK/2015/2 pielikumu groza, to papildinot ar šādu pasākumu:

"**Itālija:**

sistēmiskā riska rezerves norma 0,5 % apjomā visiem kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem, kas atrodas Itālijā, to piemērojot no 2024. gada 31. decembra līdz 2025. gada 29. jūnijam; sistēmiskā riska rezerves normu palielina līdz 1 % visiem kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem, kas atrodas Itālijā, to piemērojot ar 2025. gada 30. jūniju."

I. Pasākuma apraksts

1. Itālijas pasākums, ko piemēro saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 133. pantu, ir sistēmiskā riska rezerves piemērošana visu kredītiestāžu, kurām atļauja izsniegta Itālijā, kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem Itālijā individuāli un konsolidēti.

2. Sistēmiskā riska rezerves normu 0,5 % apmērā piemēros no 2024. gada 31. decembra, palielinot to līdz 1 % no 2025. gada 30. jūnija.

II. Savstarpēja atzīšana

3. Attiecīgajām savstarpējas atzīšanas iestādēm tiek ieteikts veikt Itālijas pasākuma savstarpēju atzīšanu, to piemērojot banku kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem, kas atrodas Itālijā. Pasākumu var veikt, izmantojot šādu COREP ziņojumu tvērumu: Riska darījumu ģeogrāfiskais dalījums pēc parādnieka rezidences vietas, riska darījumu ar Itālijas rezidentiem summa COREP C 09.01 tabulas 90. slejas 170. rindā un COREP C 09.02 tabulas 125. slejas 150. rindā.

4. Pēc Banca d'Italia lūguma attiecīgajām iestādēm tiek ieteikts Itālijas pasākumu savstarpēji atzīt, to piemērojot individuāli un konsolidēti.

5. Ja tāds pats makrouzraudzības politikas pasākums attiecīgajās jurisdikcijās nav pieejams, attiecīgajām iestādēm tiek ieteikts pēc apspriešanās ar ESRK piemērot to jurisdikcijā pieejamo makrouzraudzības politikas pasākumu, kura ietekme ir vislielākā mērā līdzvērtīga minētajam atzīšanai ieteiktajam pasākumam. Tas var ietvert uzraudzības pasākumu un pilnvaru apstiprināšanu, kā noteikts Direktīvas 2013/36/ES VII sadaļas 2. nodaļas IV iedaļā.

6. Attiecīgajām iestādēm tiek ieteikts nodrošināt, ka:

   a) tiek piemērots un no 2024. gada 31. decembra līdz 2025. gada 29. jūnijam izpildīts savstarpējas atzīšanas pasākums ar normu 0,5 % apmērā;

   b) tiek piemērots un no 2025. gada 30. jūnija izpildīts savstarpējas atzīšanas pasākums ar normu 1 % apmērā;

III. Būtiskuma robežvērtība

7. Pasākumu papildina iestādei specifiska būtiskuma robežvērtība, kuras pamatā ir Itālijā esošie riska darījumi. Attiecīgās savstarpējas atzīšanas iestādes var atbrīvot kredītiestādes no sistēmiskā riska rezerves prasības, ja to attiecīgie riska darījumi nepārsniedz 25 mljrd. EUR būtiskuma robežvērtību, kas atbilst aptuveni 1 % no visiem kredītriska un darījuma partnera kredītriska riska darījumiem, kuri atrodas Itālijā. Lai noteiktu attiecīgos riska darījumus, kas būtu jāiekļauj riska darījumu būtiskuma robežvērtības aprēķinā, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā vismaz riska darījumi, kas ietilpst šādā COREP ziņojumu tvērumā: Riska darījumu ģeogrāfiskais dalījums pēc parādnieka rezidences vietas, riska darījumu ar Itālijas rezidentiem summa COREP C09.01 tabulas 10. slejas 170. rindā un COREP C09.02 tabulas 10. slejas 150. rindā.

8. Visi riska darījumi, kas tiek turēti, izmantojot filiāles, tiešo pārrobežu kreditēšanu, kā arī ar meitasuzņēmumu palīdzību, būtu jāiekļauj riska darījumu būtiskuma robežvērtības aprēķinā.

9. Saskaņā ar Ieteikuma ESRK/2015/2 2.2.1. iedaļu 25 mljrd. EUR būtiskuma robežvērtība ir ieteiktais maksimālais robežvērtības līmenis. Tāpēc attiecīgās iestādes var nevis piemērot ieteikto robežvērtību, bet gan piemērotos gadījumos savās jurisdikcijās noteikt zemāku robežvērtību vai veikt pasākuma savstarpēju atzīšanu, nenosakot būtiskuma robežvērtību. Nosakot būtiskuma robežvērtību, attiecīgajām iestādēm būtu jāapsver katra konkrētā finanšu pakalpojumu sniedzēja pakļautība konstatētajam makroprudenciālajam riskam Itālijā un jānovērtē, vai to var uzskatīt par nebūtisku.

10. Ja dalībvalstīs licencētām kredītiestādēm nav būtisku riska darījumu Itālijā, attiecīgo dalībvalstu attiecīgās iestādes saskaņā ar Ieteikuma ESRK/2015/2 2.2.1. iedaļu var nolemt neveikt Itālijas pasākuma savstarpēju atzīšanu. Šādos gadījumos attiecīgajām iestādēm jākontrolē riska pozīciju būtiskums, un tām tiek ieteikts atzīt Itālijas pasākumu, ja kredītiestāde pārsniedz ieteikto būtiskuma robežvērtību."